

PM: Sänk bashastigheten i tätort

Svenska städer ska vara trygga för alla trafikanter, inte minst för barn. Risken för aktiva trafikanter att skadas eller dö i en olycka ökar avsevärt vid högre hastigheter. Nio av tio fotgängare eller cyklister överlever om de blir påkörda i 30 km/h. Bara två av tio överlever en krock med ett fordon som kör i 50 km/h. En frontalkrock vid 50 km/h motsvarar ett fall från tredje våningen i ett hus. Partikelutsläppen och bullret från vägtrafiken höjs med ökad hastighet, och har belagda konsekvenser såsom sömnstörningar, metabola sjukdomar, psykisk ohälsa och hjärt- och kärlsjukdomar.

Att sänka bashastigheten i tätort till 30 km/h är ett kostnadseffektivt sätt att skapa trygga vägmiljöer, minska antalet trafikolyckor, minska bullret och partikelutsläppen från trafiken och göra det mer attraktivt att gå och cykla. Detta är ett skäl till att många kommuner har sänkt hastigheten i tätorterna, men har också lett till mer trivsamma miljöer med bättre samspel och mindre buller. Väghållare har möjlighet att skylta vilken hastighet de vill, men bashastigheten anger en norm i både trafikplaneringen och i körkortsutbildningen som har stora följdverkningar på städerna. År 2022 hade 71 procent av gatorna med lägre hastighetsgränser 30-40 km/h som hastighetsgräns.

Om vi ska närma oss nollvisionen och få trivsamma och trygga städer behöver vi sänka bashastigheten i tätort till 30 km/h. Flera organisationer och myndigheter, däribland Trafikverket, förordar hastighetssänkningar i tätort som en central metod för att uppnå en nödvändig minskning i antal döda och allvarligt skadade i enlighet med nollvisionen.

- [Hastighet och krockvåld](#)
- [Inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen för perioden 2026–2037](#)

